

Згодом невеликі групи, які виникли в місті на підтримку перебудови, сформувалися в одну організацію. У багатьох областях України відбулися установчі збори прихильників Руху, де були обрані координаційні ради для проведення республіканського з'їзду. У Білій Церкві також було створено координаційну раду із 21 особи, до якої увійшли доцент сільськогосподарського інституту Анатолій Григорович Свиридюк, робітник заводу «Електроконденсатор» Микола Кіндратович Поліщук, пенсіонер Василь Володимирович Швець, працівник шинного заводу Андрій Іванович Кравець, викладачі СПТУ – 15: Бондаренко Іван Ігнатович, Сергій Олексійович Скалозубов та Петро Федорович Прилуцький, а також Олександр Трохимович Козир, Василь Миколайович Притула, Георгій Омелянович Жук.⁸¹

Координаційна рада збиралася щоп'ятниці, масові заходи планувалися на суботу і неділю, підтримувала загальні принципи діяльності Народного руху України за перебудову та проголосила завданням білоцерківської організації сприяння досягненню незалежності України та демократизації суспільства.⁸²

На кінець 1989 р. у місті існував 21 осередок Білоцерківської організації Народного руху України за перебудову. 8 квітня 1990 р. відбулись установчі збори Білоцерківської організації Народного руху України в гаражному кооперативі «Ентузіаст». Головою організації було обрано Анатолія Григоровича Свиридюка – доцента кафедри фізіології Білоцерківського сільськогосподарського інституту.⁸³

На початку 1990 р., за рішенням керівних органів Руху, Білоцерківська організація Народного руху України за перебудову набула статусу крайової, яка об'єднувала 7 районів півдня Київської області.⁸⁴ У 1990 р. в місті існувало понад 30 осередків організації і нараховувалося близько 600 чоловік, хоча членство було нефіксоване.⁸⁵ Штаб Руху в 1990 р. знаходився по вул. Радянській, 41, на подвір'ї поштового відділення №17.⁸⁶

На початку 1990 р. по всій Україні, зокрема і в Білій Церкві, почалася підготовка до виборів до Верховної Ради України та місцевих органів влади. Вибори повинні були відбутися в березні цього року. У місті було створено виробниче об'єднання «Демократичний блок», до якого входили Народний рух України, Товариство української мови ім. Т.Г. Шевченка та інші організації демократичного спрямування. Метою цього блоку було висунення кандидатів у депутати всіх рівнів і сприяння національному та демократичному відродженню України.

У вересні 1989 р. трудові колективи міста та члени координаційної ради Білоцерківської організації Народного руху України звернулися з проханням провести мітинг на стадіоні «Трудові резерви» з метою обговорення на ньому Закону про вибори депутатів всіх рівнів та проблематику використання рідної мови в офіційних сферах вживання.

Влада задовольнила цю ідею.⁸⁷ 30 вересня 1989 р. відбувся мітинг, на якому були присутні близько 4000 чоловік, представлених двома сторонами. Одна іменувала себе представниками трудових колективів, інша – місцева організація Народного руху України за перебудову «Оновлення». Не випадково було і два ведучі – секретар міськвиконкому

⁸¹ БКМ НА – 5452. Список членів координаційної ради Білоцерківської організації Народного руху «Оновлення».

⁸² НДМ – 4110. Програма Білоцерківської організації Народного руху України за перебудову.

⁸³ Спогади Прилуцького П., записані в листопаді 2009.

⁸⁴ БКМ НА – 5457. Постанова про реєстрацію Білоцерківського крайового народного руху від 20 квітня 1990.

⁸⁵ Бритвич Н. Хто «за», хто «проти»? // Ленінський шлях. – 1990. – 8 вересня. – С. 2.

⁸⁶ БКМ НА – 5075. Л. Германчук, Є. Чернецький. Дисидентський рух та становлення національно-демократичного руху. – С. 7.

⁸⁷ Виписка з протоколу засідання виконкому Білоцерківської міської ради народних депутатів від 26.09.89 (протокол №9) // архів БКМ.